

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL pentru etapa 2023

privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020–2023)

Proiectul *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova*

Cifrul proiectului: 20.80009.1606.06

Prioritatea Strategică: *IV Provocări societale*

Rector

Alexandra BARBĂNEAGRĂ

Secretar al Senatului

Svetlana DERMENJI-GURGUROV

Conducător al proiectului

Sergiu MUSTEATĂ

Chișinău 2024

EXTRAS

din procesul-verbal nr. 5

al ședinței Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

din 18.12.2023

Total membri ai senatului: 65

Au fost prezenți: 51

Președintele ședinței: Barbăneagră Al., dr., conf. univ.

S-a discutat: Bilanțul activității științifice în anul 2023 în cadrul proiectelor din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023”.

S-a decis: A aproba raportul privind activitatea științifică în anul 2023 în cadrul proiectului din domeniile cercetării și inovării „Program de Stat 2020-2023” *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova*, cifrul 20.80009.1606.06, director de proiect dr. MUSTEAȚĂ Sergiu.

S-a votat: Pro – 51. Contra – 0. S-au abținut – 0.

Secretar științific al Senatului
UPS „Ion Creangă” din Chișinău

Dermenji Svetlana, dr., conf. univ.

CUPRINS:

1. Scopul și obiectivele etapei 2023
2. Acțiunile planificate și realizate în 2023
3. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba română (Anexa nr. 1)
4. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba engleză (Anexa nr. 1)
5. Impactul științific/social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute
6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect 2023:
 - Lista publicațiilor științifice 2023 (Anexa nr. 2)
 - Lista participărilor la conferințe
 - Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media
7. Executarea devizului de cheltuieli (Anexa nr. 3)
8. Componența echipei proiectului pentru anul 2023 (Anexa nr. 4)
9. Informații suplimentare (Anexa nr.5)

1. Scopul etapei 2023 se încadrează în scopul proiectului:

Valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova

2. Obiectivele etapei 2023

- 1) Finalizarea cercetărilor în domeniile antropologiei, vieții private și studiile de sinteză privind comunitățile medievală, care vor fi expuse în cadrul mai multor conferințe și publicate într-o culegere de studii. Redactarea finală a monografiei aşezării Hansca și monografiei dedicată cetății Soroca. Inițierea cercetărilor arheologice în situl medieval de la Lăpușna.
- 2) Organizarea celei de-a doua conferințe internaționale cu invitarea experților din republică și din afară unde se vor prezenta rezultatele cercetărilor, se vor invita specialiști din republică și de peste hotare pentru a realiza schimburile de informații privind valorificarea patrimoniului arheologic medieval. Elaborarea unui proiect și depunerea la competițiile europene, care va asigura continuitatea proiectului

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023

Pentru anul 2023 au fost planificate următoarele acțiuni:

1. O Conferință internațională;
2. Două monografii;
3. 8 articole;
4. 8 prezentări la conferințe;
5. Un proiect pentru fonduri europene.

4. Acțiunile realizate

În anul 2023 au fost realizate următoarele acțiuni:

1. Conferință științifică internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a 2-a, 3 noiembrie 2023;
2. Publicarea a două monografii, una dedicată aşezării medievale timpurii de la Hansca și alta turanicilor din sudul Republicii Moldova;
3. Publicarea unei culegerii de studii dedicate patrimoniului medieval;
4. Articole în reviste și culegeri de studii;
5. Comunicări la conferințe internaționale și naționale;
6. Realizarea sondajelor non-invazive în cadrul sitului medieval Lăpușna;
7. Elaborarea și depunerea în colaborare cu parteneri a două proiecte cu finanțare din fonduri europene;
8. În prezent suntem implicați în elaborare altor două proiecte pentru programul Horizon, termen depunere februarie 2024.

5. Rezultatele obținute

În anul 2023 au fost publicate două studii monografice, unul dedicat turanicilor din sudul Republicii Moldova și altul aşezării medievale timpurii de la Hansca. Ambele monografii valorifică rezultatele descoperirilor arheologice și pun în circuitul științific toate resursele cunoscute până prezent.

1. POPOVICI, Sergiu, Angela SIMALCSIK, Ion CIOBANU, Serghei AGULNIKOV, *Turanicii în sudul Moldovei. O perspectivă arheologică și antropologică asupra înmormântărilor medievale și premoderne*, Seria „Istорii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M8, Chișinău, Editura Pontos, 2023, 130 p. ISBN 978-9975-72-794-5
2. HÎNCU, Ion, POSTICĂ, Gheorghe, *Hansca: Așezarea medievală timpurie din codrii Lăpușnei*, Seria „Istорii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M9, Chișinău, Editura Pontos, 2023 (sub tipar) (40,0 c.a. text + 350 pagini planșe).

Studiul monografic dedicat turanicilor târziu, semnat de Sergiu Popovici, Angela Simalcsik, Ion Ciobanu și Serghei Agulnikov, publicat la finalul anului 2023, abordează descoperirile din sudul Moldovei dintr-o perspectivă arheologică și antropologică. Astfel, prin publicarea acestei monografii pe celalalte două (2021 și 2022) avem un tablou complet al descoperirilor funerare de origine turanică cunoscute pe teritoriul Republicii Moldova, care ne ajută să înțelegem mai bine prezența, ponderea și particularitățile acestor grupuri de populații.

Monografia dedicată aşezării medievale timpurii de la Hansca reprezintă un model de analiză și de publicare integrală rezultatelor cercetărilor arheologice dintr-un sit unicat. Acest studiu monografic este extrem de important pentru analiza structurii aşezărilor medievale timpurii, evoluțiilor etnoculturale, modului de organizare a continuităților, analizei ocupățiilor, culturii materiale și spirituale a populației locale, pe un interval de circa o mie de ani, care corespunde în timp cu procesul formării poporului roman și a civilizației vechi românești. Or, aşezarea de la reprezintă un model de perpetuare pe parcursul secolelor V-XIV a populației locale vechi românești.

În anul 2023 am realizat ediția a doua a Conferinței științifice „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, 3 noiembrie 2023, la care au participat arheologi, istorici și specialiști în domeniul patrimoniului cultural din Republica Moldova și România. Astfel, pe lângă schimbă de păreri și experiențe am reușit să adunăm și publicăm încă o culegere de studii. Lucrarea colectivă pune în circuitul științific 12 studii ce analizează teme inedite dintr-o perspectivă pluridisciplinară, care vor fi, în mod cert, utile tuturor celor interesați de perioada medievală:

1. MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023.

Proiectul a inclus inițierea cercetărilor arheologice în situl medieval medieval de la Lăpușna, raionul Hîncești. Dar, din cauza reducerii finanțării, nu a fost posibil realizarea săpăturilor arheologice preconizate în proiect. Astfel, în anul 2023, chiar dacă nu au fost alocați bani pentru a fi realizate săpături arheologice, s-a realizat ridicarea topografică și ortofotoplanul sitului, care vor sta la baza unui alt proiect de cercetări extinse a acestei aşezări medievale. Totodată, pe baza cercetărilor arheologice anterioare membrii echipei au realizat câteva studii privind comunitatea medievală de la Lăpușna.

În ceea ce privește castelul Soroca, la solicitarea Consiliului raional Soroca, au fost realizare săpături arheologice în incinta castelului Soroca în toamna anului 2023. Astfel, au fost studiate mai multe suprafețe în incinta și în turnul nr. 2 al castelului, care au scos la iveală mai multe vestigii și elemente de construcție foarte importante pentru reconstituirea istoriei acestui monument medieval din Republica Moldova. Obiectivul de cercetare a cercetare a cimitirului din preajma castelului nu a fost realizat din cauza reducerii drastice a bugetului proiectului. În acest context, membrii echipei proiectului au solicitat permisiunea ANCD de a înlocui monografia dedicată castelului Soroca cu monografia dedicată turanilor târzii din sudul Republicii Moldova. Dar, materialele adunate și prelucrate în cadrul proiectului urmează să fie integrate în monografia dedicată castelului medieval de la Soroca, care va fi publicată în viitorul apropiat. Între timp au fost publicate alte articole dedicate castelului Soroca, care valorifică datele descoperite recent și pun în circuitul științific noi date privind etapele construcției acestei fortificații.

A. Simalcsik a dezvoltat o serie de studii în domeniul antropologiei, analizând și valorificând mai multe descoperiri funerare medievale din regiunile carpato-nistrene. Abordările antropologice ne ajută să înțelegem mai multe aspecte privind particularitățile comunităților medievale. În anul 2023 au fost publicate 5 studii care abordează diverse aspecte privind osteo-biografia populației medievale din necropola medievală Piața Veche de la Chișinău, mormintele de la biserică „Sf. Constantin și Elena” din Chișinău sau primul caz de amputare din perioada medievală din România. Remarcăm faptul, că pentru prima dată au fost puse în circuitul științific rezultatele descoperii unui cimitir medieval din vatra istorică a Chișinăului. Analiza antropologică a mormintelor din acest cimitir ne ajută la înțelegerea structurii antropologice a Chișinăului de altădată (a doua jumătate a sec. XV – sec. XVI).

Tematica dedicată habitatului medieval, a fost analizată în mai multe articole și comunicări la conferințe naționale și internaționale. Astfel, în anul 2023 au fost publicate studii privind construcțiile de locuit din aşezările medievale de la Hansca și Orheiul Vechi, care ne ajută să înțelegem mai bine structura aşezărilor și modul de viață al comunităților medievale.

În total, în anul 2023 membrii echipei de implementare a proiectului au realizat **30 de publicații**, dintre care 2 monografii, 1 culegere de studii, 1 capitol într-o monografie colectivă, 10 articole în reviste acreditate și culegeri de studii. Totodată, pe parcursul anului 2023 membrii echipei au participat și prezentat 16 comunicări la conferințe științifice din Republica Moldova și peste hotare cu publicarea rezumatelor, dintre care 5 comunicări la conferințe internaționale, 5 la conferințe cu participare internațională și 6 comunicări la conferințe naționale. Practic numărul participărilor la conferințe în anul 2023 a fost de două ori mai mare decât a fost planificat inițial. La fel, a fost depășit cu 30% și numărul articolelor științifice realizate și publicate în anul 2023.

Membrii echipei proiectului nostru au participat la elaborarea a două proiecte în cadrul proiectelor europene, unul dintre care a fost acceptat spre finanțare:

- Parteneri în Proiectul „A gamification model for community-based heritage work”, Call 2023 Round 1 KA2, KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education (**acceptat**);
- Parteneri în Proiectul „The Geopark Living Lab: GEOLAB Green Infrastructure and Improving the Sustainable Development Project”, Call Interreg NEXT Black Sea Cross Border Cooperation-July, 2023 (**respins**).

În prezent suntem implicați în elaborarea, împreună cu partenerii externi, a altor două proiecte pentru noua rundă a programului Horizon - Call New European Bauhaus – Innovative solutions for greener and fairer ways of life through arts and culture, architecture and design for all [HORIZON-CL2-2024-HERITAGE-01-01]:

- Parteneri în Proiectul „Transdisciplinary approaches to a new logic of sustainability: the distributed New Bauhaus Museum: *Agora - Remains-Communities*”;
- Parteneri în Proiectul „New Urban Waterscapes as a Diversity of Catalysts for Societal Transition”.

Ținând cont de cele menționate mai sus, considerăm că au fost realizate cu succes majoritatea acțiunilor planificate pentru anul 2023.

6. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului au un impact direct asupra domeniului istoric și vor putea fi utilizate în procesul de elaborare a studiilor de sinteză privind istoria evului mediu și a manualelor școlare de istorie din Republica Moldova și din România.

Monografiile dedicate așezărilor medievale timpurii de la Păhăreni și Hansca și monografiile dedicate turanicilor târzi completează un gol istoriografic și ne ajută să înțelegem mai bine prezența istoria evului mediu. Monografiile și articolele realizate în proiectul nostru au adunat și valorificat practic toate informațiile arheologice cunoscute până în prezent în Republica Moldova. De aceea, considerăm publicarea rezultatelor cercetărilor arheologice privind așezările de la Păhăreni și Hansca și mormintele turanicilor târzi va avea un impact direct asupra viitoarelor cercetări în domeniile arheologiei și istoriei Europei de răsărit.

7. Colaborare la nivel național și internațional în cadrul implementării proiectului

Echipa de implementare a proiectului a fortificat relațiile de colaborare cu colegii de la Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Agenția Națională Arheologică și Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi” și de la Institutul de Arheologie al Academiei Române Filiala Iași, România; Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov”, Academia Română, Filiala Iași; Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași; Universitatea „Valahia” din Târgoviște, România; Universitatea „Ștefan cel

Mare” Suceava; Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R., Iași, România. Aceste colaborări s-au materializat în cercetări și publicații comune.

8. Dificultățile în realizarea proiectului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

Reducerea drastică a bugetului nu ne-a permis inițierea cercetărilor arheologice în situl medieval de la Lăpușna. Dar, am reușit să realizăm ridicarea topografică și ortofotoplanul așezării, care ne vor fi un suport deosbit în cercetările ulterioare.

Limitele bugetare impuse pentru editarea unei lucrări sunt o altă piedică în publicarea lucrărilor de calitate.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu)

Membrii echipei au realizat **30 de publicații** în anul 2023, dintre care 2 monografii, 1 culegere de studii, 1 capitol într-o monografie colectivă, 10 articole în reviste incluse în Baze de Date și culegeri de studii și 17 rezumate ale comunicărilor la conferințe (Tabel 1). Astfel, obiectivul stabilit pentru acest an a fost complet realizat, fiind publicate cu 3 articole mai mult decât au fost planificate. Lista detaliată a publicațiilor este prezentată în Anexa nr. 2.

Tabel 1. Publicații realizate în cadrul proiect

An	Rezumate	Articole	Capitole cărți	Culegeri de studii	Monografii	Total
2023	16	10	1	1	2	30

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice.

Pe parcursul anului 2023 membrii echipei de implementare a proiectului au participat și prezentat 16 comunicări la conferințe științifice din Republica Moldova și peste hotare (Tabel nr. 2). Astfel, au fost susținute 5 comunicări la conferințe internaționale, 5 la conferințe cu participare internațională și 6 comunicări la conferințe naționale. Practic numărul participărilor la conferințe în anul 2023 a fost de două mai mare decât a fost planificat inițial.

Tabel 2. Numărul de participări și comunicări la conferințe

An	Conferințe internaționale	Conferințe participare internațională	Conferințe naționale	Total
2023	5	5	6	16

11. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media:

În anul 2023 rezultatele cercetărilor realizate în proiect au fost popularizate la diverse emisiuni TV și articole mass media, ceea ce a mărit vizibilitatea proiectului și au sensibilizat opinia publică în privința rolului arheologiei în cunoașterea istoriei evului mediu din regiunile carpato-nistrene. O colaborare reușită a fost și în anul 2023 cu TV Moldova 1 și Ziarul Observatorul de Nord.

12. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2023 de membrii echipei proiectului

13. Concluzii

Publicațiile și comunicările științifice realizate în anul 2023 în cadrul proiectului nostru sunt dovezi ale implementării obiectivelor trasate pentru acest an:

1. Monografia dedicată aşezării medievale timpurii Hansca este una din cele mai mari reușite ale proiectului. Deoarece aşezarea de la Hansca a fost cel mai bine cercetată, dar un studiu monografic care ar cuprinde toate rezultatele a lipsit până acum;
2. Publicarea celei de-a treia monografii dedicate descoperirilor arheologice privind mormintele turanicilor târzii din spațiul pruto-nistrean prezintă practic tabloul integra al vestigiilor arheologice cunoscute până ân prezent pe teritoriul Republicii Moldova;
3. Cercetările privind castelul Soroca sunt o doavadă în plus a importanței acestei fortificații de hotar medievale și necesitatea protejării lui adecvate, care merită să fie continuante și publicate într-un studiu monografic;
4. Valorificarea resurselor arheologice și cercetarea unor teme inedite sau puțin cunoscute privind modul de viață, regimul alimentar, structura antropologică etc. a comunităților medievale din regiunile carpato-nistrene.

Totodată, remarcăm faptul că echipa proiectului a participat la elaborarea câtorva proiecte cu finanțare europeană, iar în prezent participăm la elaborarea altor două proiecte pentru noua rundă a programului Horizon. Aceste inițiative vor asigura continuitatea cercetărilor noastre în domeniul arheologiei medievale. Astfel, considerăm că rezultatele anului 2023 completează șirul de acțiuni realizate cu succes în cadrul proiectului, ce ne face să susținem implementarea obiectivelor propuse.

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

Anexa nr. 1

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova

Cifrul proiectului 20.80009.1606.06

Rezumat în limba română pentru anul 2023

Proiectul *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova* este implementat sub egida Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău de o echipă formată din 7 cercetători specializați în arheologia medievală și științe conexe arheologiei. Scopul proiectului este valorificarea patrimoniului arheologic medieval al Republicii Moldova.

În total, în anul 2023 membrii echipei de implementare a proiectului au realizat **30 de publicații**, dintre care 2 monografii, 1 culegere de studii, 1 capitol într-o monografie colectivă, 10 articole în reviste acreditate și culegeri de studii. Totodată, pe parcursul anului 2023 membrii echipei au participat și prezentat 16 comunicări la conferințe științifice din Republica Moldova și peste hotare cu publicarea rezumatelor, dintre care 5 comunicări la conferințe internaționale, 5 la conferințe cu participare internațională și 6 comunicări la conferințe naționale. Practic numărul participărilor la conferințe în anul 2023 a fost de două mai mare decât a fost planificat inițial. La fel, a fost depășit cu 30% și numărul articolelor științifice realizate și publicate în anul 2023. Publicațiile și comunicările științifice realizate în anul 2023 în cadrul proiectului nostru sunt dovezi ale implementării obiectivelor trasate pentru acest an:

1. Monografia dedicată aşezării medievale timpurii Hansca este una din cele mai mari reușite ale proiectului. Deoarece aşezarea de la Hansca a fost cel mai bine cercetată, dar un studiu monografic care ar cuprinde toate rezultatele a lipsit până acum;
2. Publicarea celei de-a treia monografii dedicate descoperirilor arheologice privind mormintele turanicilor târzii din spațiul pruto-nistrean prezintă practic tabloul integra al vestigiilor arheologice cunoscute până în prezent pe teritoriul Republicii Moldova;
3. Cercetările privind castelul Soroca sunt o dovdă în plus a importanței acestei fortificații de hotar medieval și necesitatea protejării lui adecvate, care merită să fie continuat și publicate într-un studiu monografic;
4. Valorificarea resurselor arheologice și cercetarea unor teme inedite sau puțin cunoscute privind modul de viață, regimul alimentar, structura antropologică etc. a comunităților medievale din regiunile carpato-nistrene.

Totodată, remarcăm faptul că echipa proiectului a participat la elaborarea câtorva proiecte cu finanțare europeană, iar în prezent participăm la elaborarea altor două proiecte pentru noua rundă a programului Horizon. Aceste inițiative vor asigura continuitatea cercetărilor noastre în domeniul arheologiei medievale. Astfel, considerăm că rezultatele anului 2023 completează șirul de acțiuni realizate cu succes în cadrul proiectului, ce ne face să susținem implementarea obiectivelor propuse.

English Summary for the year 2023

The project *Research and Valorization of the Medieval Archaeological Heritage of the Republic of Moldova* is implemented under the State Pedagogical University "Ion Creanga" in Chisinau by a team of 7 scholars, specializing in medieval archaeology and other disciplines. The project goal is to capitalize on the medieval archaeological heritage of the Republic of Moldova.

In 2023 the members of the project implementation team produced 30 publications, including 2 monographs, 1 collection of studies, 1 chapter in a collective monograph, 10 articles in accredited journals, and collections of studies. At the same time, during the year 2023, the team members participated and presented 16 communications at scientific conferences in the Republic of Moldova and abroad with the publication of abstracts, of which 5 communications at international conferences, 5 at conferences with international participation, and 6 communications at national conferences. Practically, the number of conference participants in 2023 was twice as high as originally planned. Similarly, the number of scientific articles produced and published in 2023 was exceeded by 30%.

The publications and scientific communications made in 2023 within the framework of our project are proof of the implementation of the goals set for this year:

1. The monograph dedicated to the early medieval Hansca settlement is one of the project's greatest successes. The Hansca settlement has been the best researched, but a monographic study that would include all the results has been missing so far;
2. The publication of the third monograph dedicated to the archaeological discoveries concerning the tombs of the late Turanians from the Prut-Dniester space practically presents the complete picture of the archaeological remains known up to now on the territory of the Republic of Moldova;
3. Research on the Soroca castle is further proof of the importance of this medieval border fortification and the need for its adequate protection, which deserves to be continued and published in a monographic study;
4. The exploitation of archaeological resources and the research of new or little-known themes regarding the way of life, the diet, the anthropological structure, etc. of the medieval communities in the Carpatho-Dniester regions.

At the same time, we note that the project team participated in the development of several projects with European funding, and we are currently participating in the development of two other projects for the new round of the Horizon program. These initiatives will ensure the continuity of our research in the field of medieval archaeology. Thus, we consider that the results of 2023 complete the series of actions successfully carried out within the project, which makes us support the implementation of the proposed objectives.

Conducătorul de proiect: prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

Anexa nr. 2

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2023 în cadrul proiectului din Programul de Stat**

**Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval
din Republica Moldova**

Cifrul proiectului **20.80009.1606.06**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1.monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1. POPOVICI, Sergiu, Angela SIMALCSIK, Ion CIOBANU, Serghei AGULNIKOV, *Turanicii în sudul Moldovei. O perspectivă arheologică și antropologică asupra înmormântărilor medievale și premoderne*, Seria „Istорii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M8, Chișinău, Editura Pontos, 2023, 130 p. ISBN 978-9975-72-794-5
2. HÎNCU, Ion, POSTICĂ, Gheorghe, *Hansca: Așezarea medievală timpurie din codrul Lăpușnei*, Seria „Istорii și Documente Necunoscute – IDN: Monografii”, M9, Chișinău, Editura Pontos, 2023 (sub tipar)

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

1. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R. D. „Osteo-biografia populației înhumate în necropola medievală și modern a Bisericii Sf. Gheorghe din Roman (jud. Neamț)”. Hânceanu, G.-D., Simalcsik, A., Simalcsik, R. D., Baltag, A. (Ed.), Cimitirul poslușnicilor episcopiei Romanului din incinta bisericii ortodoxe Sfântul Gheorghe. Cercetările arheologice preventive din anii 2019-2020), Brăila-Piatra Neamț, 2023, p. 156-284. ISBN 978-606-654-508-2 / 978-973-7777-72-0

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1. MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023.
2. MUSTEAȚĂ, S. (coordonator), Conferința internațională "Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval", ediția a 2-a, 3 noiembrie 2023, Chișinău, Programul și Rezumatele comunicărilor, Chișinău: CEP Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2023, 14 p., ISBN 978-9975-46-812-1.

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. BACUMENCO-Pîrnău, Ludmila, „Recenzia la monografia Ion Ursu, *Populațiile turanice din spațiul est-carpatic în secolele X-XIV*, Editura Pontos, Chișinău, 2022, 390 p., ISBN 978-9975-72-697-9”, *Revista Arheologică*, serie nouă, vol. XIX, nr. 1, 2023, p. 163-165.
<http://doi.org/10.5281/zenodo.8434220>. **Categorie A, Scopus**

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. MUSTEAȚĂ, S., „Fenomenul cetăților medievale timpurii în Europa. Considerații preliminare privind așezările fortificate din spațiul carpato-dunărean”, *Mousaios* 23, 2023, p., ISSN 1582-0688

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

4.4. în alte reviste naționale

1. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R. D., „Primul caz de amputare din România medievală”. *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare*, 5, 2023, p. 295-326.

5. Articole în culegeri științifice naționale/internăționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

- 1) MUSTEAȚĂ, S., „Moldovan-Polish Relations: The Case of Soroca Fortress”, Agata Wąsowska-Pawlak and Jacek Purchla (eds), *Heritage and Development*. Heritage Forum of Central Europe, v. 6, Krakow, International Cultural Centre, 2023, p. 395-406. ISBN 978 -83 -66419-49-0
- 2) SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R. D., „Alergătorul” de la Hoisești-Fântâna Maiorului (județul Iași, România). D. Aparaschivei, G. Bilavscu, L. Bacumenco (Eds.), Volum colectiv tematic *Varia archaeologica* III, 2023, p. 353-363.

1.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. SIMALCSIK, A., „Notă privitoare la osemintele umane descoperite în biserică „sf. constantin și elena” din Chișinău”, S. MUSTEAȚĂ, A. CORDUNEANU, (Eds.), *Identitățile Chișinăului: arheologie urbană* 2. Culegere de studii, Seria IDN, C16, Chișinău, Editura Pontos, (în curs de apariție)
2. SIMALCSIK, A., Simalcsik, R. D., „Necropolă medievală din Piața Veche a urbei Chișinău, campania de cercetări din anul 2022. Date antropologice”, S. MUSTEAȚĂ, A. CORDUNEANU, (Eds.), *Identitățile Chișinăului: arheologie urbană* 2. Culegere de studii, Seria IDN, C16,

Chișinău, Editura Pontos, (în curs de apariție)

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

- 6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. POPOVICI, Sergiu, SIMALCSIC, Angela, „Morminte turanice descoperite recent în partea de sud a Republicii Moldova”, S. MUSTEAȚĂ, (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023, p. 46-49.
2. POSTICĂ, Gheorghe, „Locuințele medievale timpurii din așezarea de la Hansca (secolele V-XV)”. S. MUSTEAȚĂ, (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023, p. 8-21.
3. URSU, Ion, MUSTEAȚĂ, Sergiu, TENTIUC, Ion, „Incinta castelului Soroca. Noi date arheologice obținute în campania din 2023”, S. MUSTEAȚĂ, (coordonator), *Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval*, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Culegere de studii, Seria IDN, C15, Chișinău, Editura Pontos, 2023, p. 50-68.

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. BACUMENCO-PÎRNĂU, Ludmila dr. Conferința Științifică - Internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” Program și tezele comunicărilor, Iași-Chișinău-Lviv, 9-10 februarie 2023 ediția a VII-a,”, 2023, p. 57-58. ISSN 2558 – 894X. Comunicare „Considerații preliminare privind o locuință medievală descoperită recent la Orheiul Vechi/ / Preliminary considerations regarding a recently discovered medieval dwelling at Orheiul Vechi” (oral)
2. MUSTEAȚĂ, S. (DR. HAB.), I. TENTIUC (DR.), I. URNU (DR.), SIMALCSIK, A. dr., Conferința Științifică Internațională ”Arheologie interdisciplinară : metode, studii, rezultate”, ICBE, Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”, 14-16 august 2023. ISBN 978-5-36241-009-4. Comunicare „Date preliminare privind descoperirile de la Biserică „Sf. Constantin și Elena” din Chișinău” (oral)
3. POPOVICI, S., SIMALCSIK, A. DR., CIOBANU, I., AGULNICOV, S., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a II-a,

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 3 noiembrie 2023. ISBN 978-9975-46-812-1 (PDF). Comunicare „Turanicii în sudul Moldovéi: o perspectivă arheologică și antropologică asupra înmormântărilor medievale și premoderne” (oral)

4. SIMALCSIK, A. dr., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 3 noiembrie 2023). ISBN 978-9975-46-812-1 (PDF). Comunicare „O abordare antropologică a descoperirilor din anul 2022 de pe cuprinsul urbei Chișinău” (oral)
5. SIMALCSIK, A. dr., Conferința Internațională „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval”, ediția a II-a, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 3 noiembrie 2023. ISBN 978-9975-46-812-1 (PDF). Comunicare „Pedepse corporale în evul mediu românesc” (oral)

7.3. În lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. MUSTEAȚĂ, S. dr. hab, URSU I. DR., TENTIUC I. DR., Conferință științifică internațională "Arheologie interdisciplinară: Metode, studii, rezultate", (14-16 august 2023, Orheiul Vechi), p. 114-116. CZU:902/903.2(478-25). Comunicare „Date preliminare privind descoperirile de la Biserică „Sf. Constantin și Elena” din Chișinău” (oral)
2. POSTICĂ, Gh. *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 9-a, 26 mai 2023*: Program, rezumatele comunicărilor / Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie, Chișinău: CEP USM, 2023, p. 43-44, ISBN 978-9975-62-524-1. Comunicare „Complexele metalurgice din așezarea medievală timpurie de la Hansca” (oral)
3. SIMALCSIK, A., Conferința Națională a Institutului de Arheologie din Iași „Provocări, căutări și certitudini în cercetarea arheologică românească actual”, Institutul de Arheologie Iași, 18-21 octombrie 2023. Comunicare „Primul caz de amputație din Evul mediu românesc” (oral)
4. SIMALCSIK, A., SIMALCSIK, R.D., Simpozionul național „Arheologie în pandemie. Rezultate ale cercetărilor arheologice recente din România”, organizat în cadrul Zilelor Academice Ieșene, ediția a XXXVI-a, 21-23 octombrie 2021. Comunicare „Osteita pubiană, patologie sau indicator ocupațional? Studiu de caz: necropola medievală de la Hoisești-Fântâna Maiorului (județul Iași), complexul 41” (oral)
5. URSU I., MUSTEAȚĂ, S. TENTIUC I., Conferință științifică internațională "Arheologie interdisciplinară: Metode, studii, rezultate", (14-16 august 2023, Orheiul Vechi), p.106-107. CZU:902/903.5(478-25). Comunicare „O nouă necropolă medievală în Centrul Vechi al Chișinăului” (oral)
6. URSU I., MUSTEAȚĂ, S., TENTIUC I., Conferința internațională Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval, Ediția a doua (3 noiembrie 2023, Chișinău), Chișinău: CEP UPSC, 2023, p. 10-11 , ISBN 978-9975-46-812-1. Comunicare „Incinta cetății Soroca. Noi date arheologice obținute în campania din 2023” (oral)

7.4. În lucrările conferințelor științifice naționale

1. BACUMENCO-Pîrnău, Ludmila dr., Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a IX-a. In memoriam *Ion Niculigă* (1939-2022), Chișinău, 26 mai 2023. Programul și rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2023, p. 45. Comunicare „Noi date arheologice privind locuințele medievale descoperite la Orheiul Vechi” (oral)
2. MUSTEAȚĂ, S. TENTIUC I. (DR.), URSU I. (DR.), Cercetări arheologice în Republica Moldova 2023. Sesiunea "Cercetări arheologice în Republica Moldova : Campania 2022" Chișinău, Moldova, 16 mai 2023, p. 75-77 CZU: 902/903(478-25):27-523. Comunicare „Cercetări arheologice în situl Chișinău – Biserica Constantin și Elena” (oral)
3. MUSTEAȚĂ, S. TENTIUC I., URSU I. (DR.), Cercetări arheologice în Republica Moldova 2023. Sesiunea "Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022" Chișinău, 16 mai 2023, p. 72-74. CZU: 902/903(478-25). Comunicare „Cercetări arheologice în vatra istorică a Chișinăului (str. Pușkin nr. 62)” (oral)
4. SIMALCSIK, A., Conferința Științifică „Arheologia urbană – cercetare, protejare și promovare”, Consiliul municipal Chișinău, 11 octombrie 2023. Comunicare „Date antropologice referitoare la complexele funerare descoperite în anul 2022 în perimetru urbei Chișinău” (oral)
5. VORNIC, Vlad, HEGHEA, Sergiu, POPOVICI, Sergiu, AVRAM, Dumitru, IORGA, Adrian, SERBINOV, Sergiu, CHITIC, Vladimir, DIMOV, Igor, SULA, Mircea. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2022, Ed. 1, 16 mai 2023, Chișinău. Chișinău: Bons Offices, 2023, p. 68-71. ISBN 978-9975-81-134-7. Comunicare „Cercetări arheologice în situl de la Costești-Gîrlea în anul 2022” (oral)
6. VORNIC, Vlad, POPOVICI, Sergiu, HEGHEA, Sergiu, AVRAM, Dumitru. Cercetări arheologice în Republica Moldova.: Campania 2022, Ed. 1, 16 mai 2023, Chișinău. Chișinău: Bons Offices, 2023, p. 78-81. ISBN 978-9975-81-134-7. Comunicare „Un nou complex subteran din cărămidă descoperit la Cahul” (oral)

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

- 8.1. cărți (cu caracter informativ)
- 8.2. enciclopedii, dicționare
- 8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

- 10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)
- 10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)
- 10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2023**
Cifrul proiectului: 20.80009.1606.06

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	336,8		336,8
Contribuții de asigurări de stat obligatorii	212100	80,8		80,8
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720			
Servicii editoriale	222910	70,8	-	70,8
Servicii de cercetări științifice	222930			
Servicii neatribuite altor aliniate	222990		-	
Total		488,4		488,4

Conducătorul organizației *✓✓* / conf. univ. dr. Alexandra Barbăneagră

Contabil şef *uif* / Rodica Ojog

Conducătorul de proiect Sergiu Musteață / prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023

Componența echipei conform contractului de finanțare 2023

Cifrul proiectului: 20.80009.1606.06

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2023						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Musteață Sergiu	1972	Dr. hab.	0,5	02.01.2023	31.12.2023
2.	Postică Gheorghe	1954	Dr. hab.	0,5	02.01.2023	31.12.2023
3.	Ursu Ion	1982	Dr.	0,5	02.01.2023	31.12.2023
4.	Pîrnău Ludmila	1975	Dr.	0,5	02.01.2023	31.12.2023
5.	Simalcic Angela	1975	Dr.	0,5	02.01.2023	31.12.2023
6.	Popovici Serghei	1986	Dr.	0,25	02.01.2023	31.12.2023
7.	Ceban Ion	1987		0,25	02.01.2023	31.12.2023

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare - - **28,57%**

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2023					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor

Conducătorul organizației *fsk* / conf. univ. dr. Alexandra Barbăneagră

Contabil şef vif / Rodica Ojog

Conducătorul de proiect prof. univ. dr. hab. Sergiu Musteață

Data: 18.12.2023